

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. november 2023
(OR. en)

16129/23

COPS 571
CIVCOM 291
CFSP/PESC 1607
CSDP/PSDC 805
RELEX 1404
JAI 1582

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Nõukogu järelused ÜJKP tsiviiltegevuse kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused ÜJKP tsiviiltegevuse kohta, mille nõukogu võttis vastu oma 11. detsembri 2023. aasta istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED ÜJKP TSIVIILTEGEVUSE KOHTA

1. Üha kasvavad ebastabiilsuse ja konfliktide allikad ELi naabruses, eelkõige Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu, samuti suurenev geopoliitiline konkurents, revisionistlik tegevus ja eskaleeruvad kriisid nõuavad suuremaid jõupingutusi rahvusvahelise rahu, julgeoleku ja stabiilsuse tagamiseks. Sellega seoses kordab nõukogu oma pühendumust tugevdada ELi rolli ja suutlikkust tegutseda jõulise ja otsustava julgeoleku ja kaitse tagajana, tuletades meelde julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi ning 2023. aasta mai uut ÜJKP tsiviiltegevuse kokkulepet.
2. Nõukogu rõhutab tsiviilalaste lähenemisviiside tähtsust kriisiohjamisel. Nõukogu rõhutab ÜJKP tsiviilmissioonide märkimisväärset lisaväärtust ning avaldab tänu naistele ja meestele, kes on siirdud Euroopa, Lähis-Ida ja Aafrika piirkondades läbiviidavatesse missioonidesse. Missioonid on ainulaadne poliitiline ja operatiivne vahend, millega EL toetab oma naabruses ja kaugemal asuvaid vastuvõtvaid riike nende julgeolekut ähvardavate ohtudega tegelemisel, aidates samal ajal kaasa ka ELi sisejulgeolekule.
3. Nõukogu kinnitab ELi vankumatut ja pikaajalist toetust Ukrainale. Nõukogu rõhutab, kui oluline on tugevdada ÜJKP tsiviiltegevusega osutatavat toetust ja reageerida kiiresti Ukraina kasvavatele vajadustele osana ELi laiematest jõupingutustest Ukraina julgeoleku suurendamiseks. Nõukogu tunnustab kogu tööd, mida ELi nõuandemissioon Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks (EUAM) on teinud, sealhulgas Ukraina julgeolekusektori reformi ja integreeritud piirihalduse toetamist ning Venemaa agressioonisõjale reageerimiseks tehtud jõupingutusi rahvusvaheliste kuritegude uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel ning õigusriigi taastamisel vabastatud ja nendega külgnevatel aladel.

4. Nõukogu tervitab kolme uue missiooni kiiret loomist ja käivitamist 2023. aastal.
5. Nõukogu tunnustab olulist tööd, mida ELi partnerlusmissioon (EUPM) Moldova Vabariigis on teinud selleks, et tugevdada kriisiohjestruktuure ja suurendada vastupanuvõimet hübridohtudele, sealhulgas küberohtudele ning välisriigist lähtuva infoga manipuleerimisele ja sekkumisele, tegeledes probleemidega, millega Moldova Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tagajärjel silmitsi seisab, ning rõhutab Moldova vajadustele vastava toetamise jätkamise tähtsust.
6. Nõukogu kordab, kui oluline on ELi missioon Armeenias (EUMA), mis jälgib julgeolekuolukorda Armeenia piirialadel ja annab selle kohta aru, toetab inimeste julgeolekut konfliktidest mõjutatud piirkondades ning usalduse suurendamist Armeenia ja Aserbaidžani vahel. Nõukogu toetab missiooni tugevdamist, et korraldada rohkem igapäevaseid patrulle, sealhulgas tundlikel aladel.
7. Nõukogu tervitab ELi julgeoleku- ja kaitsealगतust (EUSDI), millega toetatakse Guinea lahe piirkonnas asuvaid Lääne-Aafrika riike tiheda tsiviil-sõjalise koostöö kaudu, mille eesmärk on tõhustada dialoogi kohalike ametivõimudega ning tugevdada julgeoleku- ja kaitsejõude, et vähendada terroristlike relvastatud rühmituste poolt avaldatavat survet ja sellele reageerida.
8. Nõukogu kutsub üles jätkama jõupingutusi, et planeerimis-, rakendamis- ja üleminekuetappide jooksul tagada ÜJKP tsiviiltegevuse sidusus muude vahenditega, sealhulgas justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, tehes seda osana väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitavast ELi integreeritud lähenemisviisist. Nõukogu rõhutab vajadust tõhustada koostööd ÜJKP tsiviilmissioonide ning komisjoni talituste ja vahendite vahel kõigis piirkondades, eelkõige kandidaatriikides.

9. Nõukogu tervitab liikmesriikide käimasolevaid jõupingutusi töötada välja ja seejärel rakendada riiklikud rakenduskavad, et viia ellu uus ÜJKP tsiviiltegevuse kokkulepe, ning suurendada panust, sealhulgas lähetusi ÜJKP tsiviiltegevusse, püüdes samal ajal saavutada soolist võrdõiguslikkust ja liikmesriikide laialdast esindatust.
10. Nõukogu tervitab esimesi samme ÜJKP tsiviiltegevuse tõhususe ja kohanemisvõime suurendamisel, nagu on kirjeldatud uues ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppes. Sellega seoses tervitab nõukogu tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (CPCC), mis toimib operatiivtasandil ÜJKP tsiviilmissioonide peakorterina, suutlikkuse suurendamist. Nõukogu rõhutab, kui olulised on käimasolevad jõupingutused, millega tugevdada ELi võimet reageerida kiiresti ja tõhusalt muutuvatele kriisidele.
11. Nõukogu kutsub Euroopa välisteenistust tungivalt üles esitama kooskõlas uuest ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppes tuleneva kohustusega viivitamata ja hiljemalt 2024. aasta esimeses kvartalis ettepaneku käitumisjuhendi läbivaatamiseks, kusjuures sõltumatule üksusele tuleb anda tugev ja koordineeriv roll.
12. Nõukogu tervitab esimest sammu tsiviilvõimete arendamise protsessi (CCDP) loomisel, mis hõlmab iga-aastast tsiviilvõimete konverentsi, millest esimene toimub 2024. aastal, ning võimete loomise protsessi, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid saaksid erinevate tulevase tegevuse stsenaariumide jaoks struktureeritumalt ja pikaajalisemalt arendada vajalikke ÜJKP tsiviilvõimeid, sealhulgas inimressursside, tehnoloogia, logistika ja varustuse osas. Nõukogu rõhutab kooolituse tähtsust võimete arendamise keskse elemendina. Nõukogu tervitab selles valdkonnas võetud tsiviil-sõjalist lähenemisviisi, samuti ÜJKP alast kooolitust käsitleva ELi poliitika ja ESDC nõukogu otsuse eelseisvat läbivaatamist.

13. Nõukogu tervitab edusamme, mida on tehtud ÜJKP tsiviilmissioonide mõju sõltumatu hindamise kehtestamisel, et suurendada missioonide tõhusust. Nõukogu jääb ootama metoodika väljatöötamist ja katsehindamist 2024. aastal, korrates, et hindamistulemused peaksid kajastuma strateegilistes läbivaatamistes ning üldises plaanimises ja rakendamises.
14. Nõukogu rõhutab, kui oluline on tagada rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine. Lisaks rõhutab nõukogu, kui oluline on võtta vastu ELi inimõigustealase hoolsuskohustuse poliitika ja seda rakendada seoses kolmandatele isikutele antava julgeolekutoetusega.
15. Nõukogu kordab vajadust anda missioonidele vajalik suutlikkus tugevdada vastupanuvõimet ja reageerimist hübriidohtudele, sealhulgas küberohtudele, ning välisriigist lähtuva infoga manipuleerimisele ja sekkumisele.
16. Nõukogu rõhutab, kui oluline on töötada välja kohandatud ja jõuline strateegiline kommunikatsioon, sealhulgas ÜJKP missioonide strateegilise planeerimise osana, et toetada missioonide volituste rakendamist ja suurendada ÜJKP tsiviiltegevuse nähtavust.

17. Nõukogu kutsub Euroopa välisteenistust üles parandama ÜJKP tsiviilmissioonide modulaarsust ja skaleeritavust ning kasutama vajaduse korral täiendavaid siirmisi, näiteks erirühmi ja külaliseksperte, et suurendada ÜJKP tsiviilmissioonide tõhusust.
18. Samuti kutsub nõukogu Euroopa välisteenistust üles töötama asjaomaste komisjoni talitustega konsulteerides välja võimalused nõukogus kokkulepitava koolitamise ja varustamise kontseptsiooni jaoks, mis tõhustaks operatiivtoetuse andmist vastuvõtivatele riikidele ÜJKP tsiviilmissioonide volituste raames ning mis on integreeritud ELi laiematesse riigipõhistesse reformipüüdlustesse kooskõlas integreeritud lähenemisviisiga.
19. Nõukogu kordab oma üleskutset tugevdada partnerlusi sarnaselt meelestatud kolmandate riikidega, kes jagavad ELi väärtusi ja eesmäärke, sealhulgas edendades nende panust ÜJKP tsiviilmissioonidesse vastavalt kokkulepitud korrale, ning partnerlusi rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, järgides täielikult ELi institutsioonilist raamistikku, kokkulepitud põhimõtteid ja menetlusi ning edendades samal ajal korrapärast ja kaasavat koostööd ja dialoogi kodanikuühiskonnaga kõigil tasanditel.
20. Nõukogu kutsub kõiki sidusrühmi üles jätkama ÜJKP tsiviilmissioonide tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamist ning arendama edasi nendega seotud võimeid, tagades samal ajal tasakaalustatud ja jätkusuutliku ÜVJP eelarve. Nõukogu kutsub kõrget esindajat üles pidama välisasjade nõukogus iga-aastast arutelu ÜJKP tsiviiltegevuse üle.
